

**Oliy ta'lim tashkilotlarida o'quv jarayonini samarali tashkil etish va ta'lim sifatini ta'minlash orqali mehnat bozori
uchun raqobatbardosh kadrlar tayyorlash yuzasidan
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI TAKLIFLARI**

T/r	Mavjud holat	Muammo va kamchiliklar	Muammo va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan takliflar
1.	OTTlar tomonidan bitiruvchilarga bir o'qish davrida faqat bitta profil bo'yicha kvalifikatsiya beriladi.	Hozirgi kunda mehnat bozorida mutaxassislarga bo'lgan talab joriy voqelikdan kelib chiqib, muntazam o'zgarib bormoqda. Shuningdek, aksariyat ish beruvchilar OTTning bitiruvchi kadrlari kvalifikatsiyasi moslashuvchan va multidisiplinar bo'lishligini talab qilmoqdalar. Bir kvalifikatsiyalik bitiruvchi mehnat bozorida ish topishi uchun 2- yoki 3-mutaxassislik bo'yicha ta'lim olishga majbur bo'lmoqda.	OTTlarida talabalarning xohish-istaklaridan kelib chiqib, bir vaqtning o'zida 2 ta turdosh ta'lim yo'nalishlari yoki mutaxassisliklari bo'yicha to'lov-shartnoma asosida o'qish imkoniyatini yaratish lozim. Bu tajriba uzoq yillardan buyon Yevropa va Osiyo davlatlari OTTlari tomonidan amaliyotga joriylangan. Bitiruvchilarning sohasi va qiziqishi bo'icha ish topishi va tanlash imkoniyat kengayadi.
2.	OTTlarda talabalar kontingentining keyingi yillarda ortgani ularning malakaviy amaliyotini tashkil qilishda real imkoniyatlariga mos kelmasligi.	Ta'lim yo'nalishlariga mos tarzda aniq ish beruvchilar bilan ishlash, talabalarning iqtidoridan kelib chiqib individual yondashish asosida amaliyotlarini tashkil etish uchun Karyera markazlarining ishini takomillashtirish zarur. "Karyera kunlari"ning samaradorligi yetarli darajada emas.	Karyera markazi ishida "amaliyot – bitiruvchi – ish bilan ta'minlash" ketma-ketligida muntazam monitoring qiluvchi samarador tizim ishlab chiqish zarur. Bitiruvchi kurslarning malakaviy amaliyotlarini, stajirovkalarini ish beruvchilarning real ehtiyojidan kelib chiqib tashkil etish kerak. Ish beruvchi hamkor tashkilotlarning HR bo'limlarida alohida kadrlar zahirasi bilan ishlashga mas'ul xodimlarning bo'lishi maqsadga muvofiq bo'ladi.

3	Bitiruvchi talabalarda ish beruvchilarning talablariga mos malakalar yetishmasligi holati.	Ish beruvchilar OTTda ko‘pincha nazariy bilim berilishi, tashkilotlarga qabul qilingan yoshlar ishga moslashishi va talablarga javob berishida qiyinchiliklarga duch kelishini aytishadi.	Bitiruvchi talabalariga HR va menejment, tadbirkorlikka tayyorlash kabi yo‘nalishlardagi kurslar o‘qitilishi kerak. Bitiruvchilarni zamonaviy shakllardagi rezyumelarni yozishga, ishga qabul qilishdagi intervyu-suhbatlarga tayyorlash bo‘yicha treninglardan majburiy o‘tkazish zarur. Hozirda amaliyotda bo‘lgan shaxsiy ma’lumotnoma (obyektivka)ni bitiruvchining bilimi, malakasi va ijtimoiy faolligi, yutuqlarini aks ettirish bo‘yicha takomillashtirib, xalqaro darajadagi CV va rezyumelar talablariga moslashtirish zarur.
4.	Hozirgi paytda davlat tomonidan yoshlarga OTTlarda ta’lim olish uchun juda ko‘p turli xil imtiyozlar taqdim etilgan.	Davlat tomonidan berilayotgan imtiyozlar talabalarga muayyan darajada salbiy ta’sir ko‘rsatmoqda, ular da boqimandalik kayfiyatini kuchaytirmoqda. Yoshlarda imkon qadar mas’uliyatni o‘z zimmasiga olmaslik tendensiyasi kuchaygani kuzatilmoqda, ya’ni talabalar o‘z huquqlarini to‘liq talab qilib olsa-da, biroq vazifa va majburiyatlarini bajarmaslikka intiladi. Natijada ta’lim sifatini ta’minlash, talabalar bilimini haqqoniy baholash jarayonida o‘qituvchi va talabalar o‘rtasida nizolar kelib chiqishiga olib kelmoqda.	Davlat tomonidan taqdim etiladigan barcha imtiyozlarni bekor qilib, talabalarni haq-huquqini unifikatsiya qilish. Barcha imtiyozlarni talabalarning bilimi va o‘zlashtirish ko‘rsatkichlariga qarab belgilash lozim. Bu ta’lim sifatining oshishi, raqobatbardosh kadrlar tayyorlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

TDSHU rektori

G.Rixsiyeva